
Публикуван на: 28-06-2006

Източник: [Вестник ДНЕВНИК](#)

Мнозинството умува какви промени в конституцията иска евроекспертът.

Юлиана КОЛЕВА Вестник ДНЕВНИК.

Очакваната поредна, четвърта поправка в конституцията може да предизвика също толкова недоразумения между България и Европейския съюз, колкото и третата, която породила съмнения у Брюксел за намеса в делата на независимата съдебна система. Проверка на "Дневник" вчера показва, че управляващите вече са се съгласили с исканията на ръководителя на екипа за България в дирекция "Разширяване" на Европейската комисия Бриджит Чарнота за независим орган, който да следи дейността на съдебната власт. Конкретните функции и характеристики на това звено обаче са пълна загадка. Юристи от мнозинството признават, че от Европа не са обяснили изцяло вижданията си и така управляващите не знаят какво точно да предприемат и обмислят редица варианти, без да знаят дали отново поправките няма да се окажат проблем за присъединяването ни. Нито ние, нито те имат идея какво да се прави, в Европа няма подобни практики и сега експериментират с България като с опитна мишка, възмути се червен юрист. Царист пък заяви, че за разлика от третата поправка, която предизвиква само съмнения за накърняване на независимостта на съдебната власт, въвеждането на новия орган всъщност може да се окаже действително такава намеса.

Независимо че негодуват срещу поставените от Чарнота изисквания, управляващите признават, че няма какво друго да направят, освен да създадат новия орган.

Засега обаче те се разминават по почти всички конкретни въпроси. Според едни структурата ще следи дейността на съдебната система и по-конкретно на Висшия съдебен съвет, други твърдят, че правомощията на т.нар. инспекторат ще се простират само върху съвета, а трети обясняват, че това ще е един вид омбудсман в съдебната власт. Най-общо вижданията са органът да проверява за нарушения и ако констатира такива, да ги обявява публично. Има и виждания звеното да приема отчетите на тримата висши магистрати - главния прокурор и председателите на Върховния касационен и Върховния административен съд, да следи за спазването на сроковете по делата и да приема жалби.

Първоначалната идея за подобен орган беше той да е едноличен като омбудсмана, но това щеше да е дублиране на функциите на обществения застъпник и затова вероятно ще се създаде колективен орган, обясни депутат. От мнозинството обаче признават, че и по този начин ще се припокриват правомощията на структурата с дейността както на ВСС, така и на инспектората към правосъдния министър. Въпреки това инспекторатът ще остане, тъй като в противен случай ще бъдат сведени до минимум правата на министъра. Така на практика ще се създаде нов стълб на управление на

съдебната система, което ще направи нещата по-тромави, коментира Янаки Стоилов от левицата. Елиана Масева от ДСБ пък попита кой ще контролира новото звено, след като то ще бъде "шапка" над съдебния съвет.

Вероятно новият инспекторат ще бъде на квотен принцип, като ще има представители, избрани от парламента, и други, посочени от съдебните среди. Освен в основния закон съществуването му ще бъде регламентирано или в отделен закон, или в Закона за съдебната власт, обясниха депутати. Ситуацията с промените в конституцията стана като водевил, коментира вчера лаконично царист. Социалистите пък се шегуваха, че новият орган може да бъде наречен КПСС - Комитет за проверка на съдебната система.

Макар привидно да приемат с насмешка ситуацията, народните представители от мнозинството действително са силно раздразнени от положението и недоумяват защо при предните промени са ги критикували за независимостта на съдебната власт, а сега се иска нов орган над самата система. При срещата си с депутати преди няколко седмици обаче Бриджит Чарнота почти ултимативно поискала подобно звено извън всички власти и дала да се разбере, че не е склонна на преговори или компромиси.

Явно някой не е разбрал препоръката на Европейската комисия, коментира Елиана Масева и обясни, че в доклади комисията е искала независим орган, пред който магистратите да могат да обжалват дисциплинарните си наказания и уволнения. Сигурно някой неспециалист е отишъл в Брюксел и е обещал независим орган над съдебния съвет и те сега го изискват, смята тя. Както Масева, така и депутати от мнозинството признаха, че подобен е казусът с новия

Гражданско-процесуален кодекс, който заради непрецизни текстове в момента е блокиран в парламентарната правна комисия. На практика от Европа никой не бил искал нов закон, но България обещала и вече приемането му било в докладите на Еврокомисията, обясниха депутати. Законодателните инициативи заради членството в ЕС и конкретно поправките в основния закон са били тема на срещата във вторник вечерта в парламента на премиера Сергей Станишев, министри и ръководители на парламентарни комисии. По предварителни разчети измененията трябва да бъдат приети на първо четене през октомври. Освен въвеждането на новия орган с промените ще бъдат записани в конституцията правомощията на ВСС. Това се прави, за да има баланс между правата на министъра и на съвета, тъй като с третата поправка бяха разписани отделни текстове за представителя на изпълнителната власт, а за съдебния съвет нямаше, обясниха депутати. Засега се налага виждането да се отложи конституционното въвеждане на финансовата децентрализация, казаха от мнозинството. Макар още при предните промени на основния закон от НДСВ да настояваха за подобна регламентация, коалиционните партньори на царистите - БСП и ДПС, продължават да твърдят, че за момента България няма готовност за стъпката.